

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

3. De miraculis, quæ Christus fecit circa homines.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

q. p. 2. 2. 4.

Hic, sicut in mille locis, nota, Auctore nihil sibi arrogare de sanctorum doctrina: sed singula quum potuisset complecti proprio nomine, maluit singulis doctoribus tribuere, ut utramque doceret, & miracula Christi & humilitatem.

¶ 2. Præter Sicut supra dictum est, Christus faciebat miracula uirtute diuina, cuius proprium est subito operari & perfecte, absque admiculo alienius: sed Christus non semper subito homines curauit, quantum ad corpus: dicitur enim Marc. 8. q̄ apprehensa manu cæci, eduxit eum extra uicum, & expuens in oculos eius, impositis manibus, interrogauit eum si quid uideret, & aspiciens ait, uideo homines uelut arbores ambulantes. Deinde iterum imposituit manus super oculos eius, & cepit uidere, & restitutus est ei uisus, ita ut clare uideret omnia, & sic patet q̄ non subito eum curauit: sed primo quidem imperfecte & per sputum, ergo uidetur non conuenienter circa homines miracula fecisse.

¶ 3. Præter Quæ se inuicem non consequuntur, non oportet quod simul tollantur: sed ægritudo, corporalis non semper ex peccato causatur, ut patet per illud, quod Dominus dicit Ioan. 9. Neque hic peccauit neque parentes eius, ut cæcus naceretur. nõ ergo oportuit ut hominibus corporum curationem querentibus peccata dimitteret, sicut legitur fecisse circa paralyticum, Marth. 9. præsertim quia sanatio corporalis cum sit minus, quam remissio peccatorum, non uidetur esse sufficiens argumentum, quod possit peccata dimittere.

¶ 4. Præter Miracula Christi facta sunt ad confirmationem doctrinae ipsius, & testimonium diuinitatis eius, ut supra dictum est: sed nullus dicit impedire finem operis sui, ergo uidetur inconuenienter Christus quibusdam miraculose curatis præcepisse, ut nemini dicerent, ut patet Marth. 9. & Marc. 8. præsertim quia quibusdam aliis mandauit, ut miracula, circa se facta publicarent, sicut Mar. 5. legitur, quod dixit ei, quæ a demonibus liberauerat, uade in domum tuam ad tuos, & annuntia eis quanta tibi Dominus fecerit.

SED CONTRA est, quod dicitur Mar. 7. Bene omnia fecit, & surdos fecit audire, & muros loqui. RESPON. Dicendum, quod ea, quæ sunt ad finem, debent fini esse proportionata: Christus autem ad hoc in mundum uenerat, & docebat, ut homines saluos faceret, secundum illud Ioan. 3. Non enim misit Deus filium suum in mundum ut iudicet mundum: sed ut saluetur mundus per ipsum, & ideo cõueniens fuit, ut Christus particulariter homines miraculose curando, ostenderet esse uniuersalem, & spirituales hominum saluatorem.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod ea quæ sunt ad finem, distinguuntur ab ipso fine. Miracula autem a Christo facta ordinabantur sicut ad finem, ad rationalis partis salutem, quæ consistit in sapientia illustratione & hominum iustificatione, quorum primum præsupponit secundum: quia, ut dicitur Sapientia primo. In maleuolam animam non introibit sapientia, nec habitabit in corpore subdito peccatis. Iustificare autem homines, non conueniebat nisi eis uolentibus: hoc enim esset & contra rationem iustitiæ, quæ rectitudinem uoluntatis importat, & etiam contra rationem humanæ naturæ, quæ libero arbitrio ad bonum ducenda est, non autem per coactionem. Christus ergo uirtute diuina interius homines iustificauit, non tamen eis inuitis, nec hoc ad miracula pertinet, sed ad miraculorum finem. Et similiter etiam uirtute diuina simplicibus discipulis diuinam sapientiam infudit: unde dicit eis Lucæ uigesimo primo. Ego dabo uobis os, & sa-

piantiam, cui non poterunt resistere, & contradicere omnes aduersarii uestri: quod quidem quantum ad anteriorem illuminationem inter uisibilia miracula non numeratur: sed solum quantum ad exteriorum actum, in quantum scilicet uidebant homines eos, qui fuerant illiterati, & simplices, tam sapienter & constanter loqui: unde dicitur Actuum 4. Videntes Iudæi Petri constantiam & Ioannis, comperto quod homines essent sine literis, & idiotæ, admirabantur. Et tamen huiusmodi spirituales effectus, etsi a miraculis uisibilibus distinguuntur, sunt tamen quædam testimonium doctrinae, & uirtutis Christi, secundum illud Hebr. 2. Contestante Deo signis & portentis, & uariis uirtutibus, & Spiritus sancti distributionibus: sed tamen circa animas hominum, maxime quantum ad immutandas inferiores uires, Christus aliqua miracula fecit: unde Hieronymus. * super illud Marth. 9. Surgens secutus est eum, dicit, Fulgor ipse & maiestas diuinitatis occultæ, quæ etiam in facie relucebat humana, uidentes ad se trahere poterat ex primo aspectu, & super illud Marth. 21. Ejiciebat omnes uidentes & ementes, &c. dicit idem Hieronymus. † Mihi inter omnia signa quæ fecit Dominus, hoc uidetur esse mirabilius, quod unus homo & illo tempore contemptibilis, potuerit ad unius flagelli uerbera tantam eijcere multitudinem: igneum enim quiddam atque sydereum radiabatur ex oculis eius, & diuinitatis maiestas lucebat in facie eius. Et Origen. * dicit super Ioan. Hoc est maius miraculum eo, quo aqua conuersa est in uinum, eo quod illic inanimata subsistit materia, hic uero totum illum hominum dominatur ingenium. Et super illud Ioan. 18. Abierunt retrorsum & ceciderunt in terram, dicit Augustinus. † una uox turbam odij ferocem, armique terribilem sine telo ullo percussit, repulit, strauit: Deus enim latebat in carne. Et ad idem pertinet, quod dicitur Lucæ quarto, quod Iesus transiens per medium illorum ibat: ubi dicit Chrysostomus, quod stare in medio insidiantium, & non apprehendi, diuinitatis eminentiam ostendebat, & quod dicitur Ioan. octauo. Iesus abscondit se & exiit de templo: ubi Augustinus dicit, Non abicondit se in angulo templi quasi timens, uel post murum aut columnam diuertens: sed diuina potestate se inuisibilem insidiantibus constituens, per medium illorum exiit. Ex quibus omnibus patet, quod Christus quando uoluit, uirtute diuina animas hominum immutauit, non solum iustificando, & sapientiam infundendo, quod pertinet ad miraculorum finem: sed etiam exteriori alliciendo, uel terrendo, uel stupefaciendo, quod pertinet ad ipsa miracula.

AD SECUNDUM dicendum, quod Christus uenerat saluare mundum, non solum uirtute diuina, sed per mysterium incarnationis ipsius. Et ideo frequenter in sanatione infirmorum non sola potestate diuina utebatur, curando per modum Imperij, sed etiam aliquid ad humanitatem ipsius pertinens apponendo: unde super illud Lucæ quarto. Singulis manus imponens, curabat omnes, dicit Cyrillus, quamuis ut Deus potuisset omnes uerbo pellere morbos, tangit tamen omnes, ostendens propriam carnem efficacem ad præstanda remedia. Et super illud Mar. 8. Expuens in oculos eius impositis manibus, &c. dicit Chrysostomus. * Spiritus quidem & manus imponit cæco, uolens ostendere quod uerbum diuinum operationi adiunctum miracula perficit: manus, uero operationis est ostensiuum, sputum sermonis ex ore prolatis. Et super illud Ioan. 9. Fecit lutum ex sputo, & liniuit lutum super oculos cæci, dicit Augustinus. † De salua sua lutum fecit, quia uerbum caro

Hom. 1. Jo. post illud co. Sacer. ill. Mirac. in domo. Hom. 9. Mirac. in c. 4. Sacer. Mar. 2. res. & scriba. rabilia fecit. Tr. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

caro factum est. Vel etiam ad significandum, quod ipse fecerat qui ex limo terra hominem formauerat, ut Chryl. dicit: est autem circa miracula Christi considerandum, quod communiter perfectissima opera faciebat, unde super illud Ioan. 2. Omnis homo primum bonum unum ponit, dicit Chryl. Talia sunt Christi miracula, ut multo his, quae per naturam sunt, speciosiora & utiliora fiant, & similiter in instanti infirmis perfectam sanitatem conferebat: unde super illud Mar. 8. Et surrexit, & ministrabat illis, dicit Hieron. Sanitas quae confertur a Domino, tota simul redit. Specialiter autem in illo caeco contrarium fuit propter infidelitatem ipsius, ut Chryl. dicit. Vel sicut Beda dicit, quem uno uerbo totum simul curare poterat, paulatim curat, ut magnitudinem humane caecitatis ostendat, quia uix, & quasi per gradum ad lucem redeat, & gratiam suam nobis indicet, per quam singula perfectionis incrementa adiunat.

AD TERTIUM Dicendum, quod sicut supra dictum est, Christus miracula faciebat uirtute diuinae Dei autem perfecta sunt opera, ut dicitur Deut. 32. Non est autem aliquid perfectum, si finem non consequatur. finis autem exterioris curationis per Christum facta, est curatio animae, & ideo non conueniebat Christo, ut alicuius corpus curaret, nisi eius curaret animam: unde super illud Ioan. 7. Totum hominem sanum feci in sabatho, dicit Aug. quod curatus est, ut sanus esset in corpore, & creditur, ut sanus esset in anima. Specialiter autem paralytico dicitur. Dimittuntur tibi peccata, quia ut Hieron. dicit super Mat. datur ex hoc nobis intelligentia propter peccata plerisque euenire corporum debilitates, & ideo forsitan prius dimittuntur peccata, ut carnis debilitas ablatis, sanitas restituatur: unde & Ioan. 5. dicitur, iam noli amplius peccare, ne deteritis tibi aliquid contingat. ubi dicit Christus. Discimus quod ex peccatis nata erat ei aegritudo. Quamuis autem, ut Christo, dicit super Mat. quanto anima est potior corpore, tanto peccatum dimittere maius sit, quam corpus sanare, quia tamen illud non est manifestum, facit minus quod est manifestius, ut demonstraret maius & non manifestum.

AD QUARTUM dicendum, quod super illud Matth. 9. Videte ne quis sciat, dicit Chryl. Non est hoc contrarium quod hic dicitur ei, quod alteri dicit: unde & annuntia gloriam Dei: erudit enim nos prohibere eos qui uolunt nos propter nos laudare, si autem ad gloriam Dei referunt, non debemus prohibere, sed magis iniungere, ut hoc fiat.

Super quatuor quadragesimae quartum.
Titulus clarus est. In corpore una conclusio: conuenienter Christus fecit miracula in creaturis irrationalibus. Probatur miracula Christi fuerunt ad monstrandam illius deitatem pro salute hominum, sed ad deitatis uirtutem, sicut dicitur subiectio omnium. ergo conueniens fuit, ut in omnibus generibus creaturarum Christus miracula faceret, ergo irrationalibus. Oia clara sunt.

ARTICVLVS IIII.

Verum conuenienter Christus fecerit miracula circa creaturas irracionales.

AD QUARTUM sic proceditur. Videtur quod inconuenienter fecerit Christus miracula circa creaturas irracionales. Bruta enim animalia sunt nobiliora plantis: sed Christus fecit aliquid miraculorum circa plantas, puta cum ad uerbum eius est siccata ficulnea, ut dicit Mat. 21. ergo uidetur, quod etiam circa animalia bruta miracula facere debuisset.

¶ 2° Præ. Poena non iuste inferitur, nisi pro culpa: sed non fuit culpa

ficulneae, quod in ea Christus fructum non inuenit, quando non erat tempus fructuum, ergo uidetur quod inconuenienter eam siccauerit.

¶ 3° Præ. Aqua & aer sunt in medio caeli & terra: sed Christus aliqua miracula fecit in caelo (sicut supra dictum est) similiter etiam in terra, quando in eius passione terra mota est, ergo uidetur quod etiam in acre & aqua aliqua miracula facere debuerit, ut mare diuideretur, sicut fecit Moyses, uel etiam flumen, sicut fecerunt Iosue & Helias, & ut fierent in aere tonitrua, sicut factum est in monte Sinai, quando lex dabatur, & sicut Helias fecit 3. Reg. 13.

¶ 4° Præ. Opera miraculosa pertinent ad opus gubernationis mundi per diuinam prouidentiam, hoc autem opus praesupponit creationem, inconueniens ergo uidetur quod Christus in suis miraculis usus est creatione, quando scilicet multiplicauit panes, non ergo conuenienter uidetur fuisse eius miracula circa irracionales creaturas.

SED CONTRA est, quod Christus est Dei sapientia, de qua dicitur Sapient. 8. quod disponit omnia sua uiter.

RESPON. Dicendum, quod (sicut supra dictum est) miracula Christi ad hoc ordinabantur, quod uirtus diuinitatis cognosceretur in ipso ad hominum salutem. Pertinet autem ad uirtutem diuinitatis, ut omnis creatura sit ei subiecta, & ideo in omnibus creaturarum generibus miracula eum facere oportuit, & non solum in hominibus, et sed in irracionabilibus creaturis.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod animalia bruta propinque se habent secundum genus ad hominem, unde & in eodem die cum homine facta sunt. Et quia circa corpora humana multa miracula fecerat, non oportebat quod circa corpora brutorum animalium aliqua miracula faceret, praesertim quia quantum ad naturam sensibilem & corporalem, eadem ratio est de hominibus & de aliis animalibus, praecipue testibus, pisces autem cum uiuant in aqua, magis a natura hominum differunt, unde & alio die sunt facti, in quibus miraculum Christus fecit in copiosa piscium captura, ut legitur Luc. 5. & Io. ult. & etiam in pisce, quem Petrus cepit, & in eo inuenit staterem. Quod autem porci in mare praecipitati sunt, non fuit operatio diuini miraculi, sed operatio daemonum ex permissione diuina.

AD SECUNDUM dicendum, quod sicut Christus dicit super Mat. cum in plantis uel brutis aliquid tale Dominus operatur, non queras qualiter iuste siccata est ficus, si tempus non erat: hoc enim quærere est ultima demerentia, quia: in talibus non inuenitur culpa & poena: sed miraculum inspicere, & admirare miraculi factorem, nec facit creator iniuriam possidenti, si creatura sua suo arbitrio utatur ad aliorum salutem: sed magis (ut Hilar. dicit super Mat.) in hoc bonitatis diuinae argumentum reperimus, nam ubi afferre uoluit procuratam per se salutis exemplum, uirtutis suae potestatem in humanis corporibus exercuit: ubi uero in cõtumaces formam seueritatis constituere, futuri speciem damnatio arboris indicauit, & praecipue (ut Chryl. dicit) in ficulnea, quae est humidissima, ut miraculum maius appareat.

AD TERTIUM dicendum quod Christus est in aqua & in aere fecit miracula, quae sibi conueniebant, quando scilicet ut legitur Mat. 8. imperauit uentis & mari, & facta est tranquillitas magna. Non autem conueniebat ei, qui omnia in statu pacis, & tranquillitatis reuocare uenerat, ut uel turbationem aeris, uel diuisionem aquarum faceret, unde Apostolus dicit Heb. 12. Non accessistis ad

Tertia S. Thomae. T 3 tra-

Ar. 1. & 2. huius q.

Ar. praec.

Hom. 48. in Mat. dicitur de Hiculica nec. to. 3.

2. 21. Mat. parum anse. med.

Loco iam dicitur in prim. huius solutionis.